

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie P. G.
skazanego za czyn z art. 198 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 31 października 2023 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 22 marca 2023 r., sygn. akt XI Ka 1138/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Kraśniku
z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt II K 521/20,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[PGW]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kraśniku wyrokiem z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt II K 521/20:

1. uznał P. G. za winnego tego, że w nocy z 1 na 2 lutego 2020 roku w [...], gm. [...], woj. [...] wykorzystując bezradność M. M. spowodowaną snem doprowadził ją do obcowania płciowego, to jest czynu z art. 198 k.k., i wymierzył za to karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

2. na mocy art. 41a § 2 i 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną M. M. oraz zakaz zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 (pięćdziesiąt) metrów na okres 2 (dwóch) lat;
3. uznał P. G. za winnego tego, że w okresie od 2019 roku, dnia bliżej nieustalonego do 1 lutego 2020 roku w [...], gm. [...], woj. [...], w krótkich odstępach czasu, z góry powziętym zamiarem w [...] naruszał nietykalność cielesną M. M. w ten sposób, że uderzał ją po pośladkach, dotykał ją w okolicach biustu oraz miejsc intymnych, to jest czynu z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., który to czyn objęto ściganiem z urzędu, i wymierzył za to karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;
4. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone kary pozbawienia wolności połączył i orzekł wobec oskarżonego karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
5. na mocy art. 63 § 1 i 5 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania od dnia 12 lipca 2020 roku godz. 17.35 do dnia 13 lipca 2020 roku godz. 10.20;
6. na mocy art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki w kwocie 3785,86 (trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt sześć groszy) oraz obciążył go opłatą w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca P. G.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 22 marca 2023 roku, sygn. akt XI Ka 1138/22 po rozpoznaniu wniesionej apelacji zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze 180 (sto osiemdziesiąt) złotych opłaty oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu wydatków.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł obrońca skazanego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. rażącą obrazę przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. wskutek nienależytego i niepełnego rozważenia wszystkich zarzutów apelacyjnych podniesionych w środku odwoławczym wywiedzionym przez

obrońcę oraz niepełnego odniesienia się do nich w uzasadnieniu zapadłego wyroku,

2. rażące naruszenie art. 7 k.p.k., w zakresie oceny dowodowej polegającej na dowolnej ocenie dowodów z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, powodując niesłuszne utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku m.in. poprzez wadliwą i sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę zeznań świadków oraz wadliwą ocenę, iż nie zachodziła potrzeba do wywołania uzupełniającej opinii psychologicznej (vide problematyka zawarta we wniosku dowodowym obrony z dnia 4 kwietnia i 9 sierpnia 2022 r.) jak i psychiatry-seksuologa co do osoby pokrzywdzonej (vide wniosek dowodowy z dnia 9 sierpnia 2022 r.).

Nadto na podstawie art. 518 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 k.p.k. uznając za konieczne i w pełni uzasadnione dla rozstrzygnięcia istotnych zagadnień w sprawie świadczących o rażącym naruszeniu prawa tj. art. 7 oraz 410 k.p.k. przez Sąd odwoławczy wnioskował o przeprowadzenie następujących dowodów:

- zażądanie i dołączenie do niniejszego postępowania akt Prokuratury Rejonowej w K. sygn. [...] gdyż postępowanie to dotyczyło ewentualnego molestowania seksualnego na osobie przywędzzonej z niniejszej sprawy M. M. przez Ł. C. - o którym zeznawała, że także miał ją molestować seksualnie - zostało umorzone już na etapie wstępnej analizy dowodów zaś nawet sama pokrzywdzona nie odwoływała się od tej decyzji o umorzeniu, co może wskazywać na nowe nieznane obronie dowody wskazujące na brak dania wiary jej zeznaniom co do tych czynów przez Prokuraturę, co może mieć także znaczenie dla oceny wiarygodności jej zeznań co do P. G.

Skarżący wnioskował o uwzględnienie kasacji i uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego prokurator wnioskował o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 519 k.p.k. kasacja strony jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania przez ten sąd zwykłego środka odwoławczego. Z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika jednoznacznie, że celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia. Wniesienie zatem skutecznej kasacji jest ze wskazanych wyżej powodów istotnie ograniczone. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem służyć temu, aby doszło do ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej. W toku takiego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności i trafności dokonanych ustaleń faktycznych oraz nie bada się współmierności orzeczonej kary (zob. np. postanowienie SN z 21 września 2017 roku, IV KK 276/17; postanowienie SN z 10 lipca 2019 roku, II KK 210/19).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że podniesione w kasacji zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego w postaci art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. zostały sformułowane instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Lublinie w zakresie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Podkreślić jednocześnie należy, wbrew twierdzeniom autora kasacji, że Sąd Okręgowy działając jako sąd odwoławczy, dokonał prawidłowej instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w sposób w sposób szczegółowy odniósł się do wszystkich podniesionych przez skarżącego w apelacji zarzutów, zaś wynikiem przeprowadzonej przez niego kontroli odwoławczej było utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Sąd II instancji rozważył bowiem, a więc zbadał merytorycznie, zarzuty apelacyjne dotyczące obrazy art. 7 k.p.k. w zakresie oceny zeznań

pokrzywdzonej, wyjaśnień P. G. oraz zeznań świadków i wskazał powody, dla których zaaprobował wnioski Sądu I instancji, nie doszukując się argumentów potwierdzających zarzut naruszenia granic swobodnego uznania sędziowskiego. Jednocześnie podkreślić należy, że Sąd odwoławczy nie dokonywał w ramach postępowania apelacyjnego samodzielnie nowych ustaleń faktycznych, jak też nie oceniał na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a w związku z powyższym nie mógł dopuścić się obrazy art. 7 k.p.k. wymienionego w zarzucie kasacyjnym.

Odnosząc się do kwestii oddalenia wniosków dowodowych, wskazać należy, iż zaprezentowana przez skarżącego argumentacja jest całkowicie nieuzasadniona. Sąd odwoławczy w sposób szczegółowy odniósł się do tej okoliczności, a argumentację przedstawioną przez ten Sąd, należy w pełni podzielić. Sąd II instancji wskazał bowiem, że sporządzona przez biegłego opinia była fachowa, rzeczowa i nie budziła merytorycznych zastrzeżeń lub wątpliwości. Jednocześnie podkreślić należy, że uznanie opinii za jasną i pełną w rozumieniu art. 201 k.p.k. jest domeną organu procesowego, a nie strony procesowej, przedstawione zaś przez skarżącego wywody w tym zakresie są całkowicie bezpodstawne. Co istotne, Sąd odwoławczy wskazał, że wydane w sprawie opinie są jasne, pełne i nie zawierają żadnych sprzeczności.

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, także w zakresie możliwości przypisania winy oskarżonemu, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skarżącego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z 3 września 2020 r., I KK 83/20, LEX nr 3093754; postanowienie SN z 29 maja 2020 r., II KK 240/19, LEX nr 3275638). Przede wszystkim zaś kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i

własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania rażących uchybień w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie SN z 5 października 2022 r., IV KK 366/22).

Reasumując, zauważyć należy, że w istocie wniesiona kasacja sprowadza się do polemiki z ustaleniami faktycznymi Sądu I instancji. Wprawdzie kasacja zawiera zarzuty kierowane pod adresem orzeczenia wydanego przez Sąd odwoławczy, to jednak zawarte w niej argumenty są zbieżne z tymi podnoszonymi w apelacji. Skarżący właściwie zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej od ustaleń sądów obu instancji oceny przeprowadzonych dowodów oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego. Skarżący formułując w ten sposób kasację, będącą nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, środek ten potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18, LEX nr 2604055; postanowienie SN z 11 października 2022 r., V KK 332/22, LEX nr 3511268).

Mając powyższe na uwadze uznano, że podniesione w omawianej kasacji zarzuty były oczywiście bezzasadne, co pozwoliło na oddalenie wniesionego środka na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[PGW]

[ms]

